

Inspektion af Anstalten for domfældte i Sisimiut den 3. juni 2011

OPFØLGNING

Dok.nr. 12/00242-14/PH

Indholdsfortegnelse

Ad 2.2.	Den generelle vedligeholdelsesstandard	3
Ad 2.5.	Observationscelle	4
Ad 2.6.	Besøgsrum	5
Ad 4.1.	Arbejde	6
Ad 4.2.	Undervisning og anden godkendt aktivitet	7
Ad 5.	Fritid.....	10
Ad 7.1.	Belægning mv.....	12
Ad 7.3.	Talsmandsordning.....	12
Ad 8.	Rapportgennemgang – disciplinærsager	14
Ad 8.5.	Lidt om sagerne.....	16
Ad 8.6.1 – 8.6.4	Den overtrådte bestemmelse, hjemlen for den ikendte foranstaltning, andre bestemmelser og bevisbedømmelse	16
Ad 8.7.	Kompetence	17
Ad 8.8.	Klagevejledning	20
Ad 8.9.	Sanktionen.....	20
Ad 8.10.	Indberetning.....	24
Ad 9.8.	Kompetence (anbringelse i observationscelle)	25
Opfølgning	27
Underretning	27

Den 22. august 2012 afgav jeg en endelig rapport om Folketingets Ombudsmands inspektion den 3. juni 2011 af Anstalten for domfældte i Sisimiut. I rapporten bad jeg om oplysninger mv. om nærmere angivne forhold.

Jeg har i den anledning modtaget en udtalelse af 14. februar 2013 med bilag fra Direktoratet for Kriminalforsorgen. Bilagene omfatter dels udtalelser fra den daværende direktør for Kriminalforsorgen i Grønland, dels fra den senere fungerende direktør for Kriminalforsorgen i Grønland, der var tiltrådt i tilknytning til, at direktøren havde meddelt, at han havde valgt at fratræde sin stilling. Det drejer sig om udtalelser af 5. og 9. oktober, 8. november og 4. december 2012 samt 24. januar og 7. februar 2013. Den 1. juli 2013 tiltrådte en ny direktør.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad 2.2. Den generelle vedligeholdelsesstandard

Jeg gengav oplysninger om projekter og vedligeholdelsesarbejder i anstalten og nævnte i den forbindelse, at ombudsmanden under inspektionen havde konstateret, at de projekter og vedligeholdelsesarbejder, der forventedes færdige i uge 21, var blevet udført. Jeg gik ud fra, at de øvrige nævnte projekter og vedligeholdelsesarbejder også var blevet udført.

Kriminalforsorgen i Grønland har i udtalelsen af 5. oktober 2012 oplyst, at samtlige projekter er gennemført. Det er videre oplyst, at der blev opført et særskilt motionsrum, der stod klar til brug den 1. august 2011, og at samtlige rum blev malet inden 1. september 2011.

Jeg har noteret mig det oplyste.

På inspektionstidspunktet så der ikke pænt rengjort ud i flere af fællesrummene i anstalten. Det blev på ombudsmandens forespørgsel oplyst, at der ikke var etableret en gangmandsordning i anstalten. Ombudsmanden anbefalede under inspektionen anstalten at overveje at indføre en gangmandsordning, som der normalt findes i andre

anstalter i Grønland og i danske fængsler. I rapporten bad jeg om at få oplyst, om der var indført en gangmandsordning i anstalten. Hvis det ikke var tilfældet, bad jeg om at få oplyst begrundelsen for ikke at indføre en sådan ordning.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der pr. 1. juli 2011 blev indført en gangmandsordning i Anstalten for domfældte i Sisimiut.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 2.5. Observationscelle

På væggen ved vinduet ca. 20 cm under loftet sad en rund kapsel (ca. 15 cm i diameter), der stak et par centimeter ud fra væggen. Det blev oplyst, at kapslen var en del af udluftningssystemet i cellen.

Døren til observationscellen var en almindelig dør forsynet med håndtag, lås og to skudrigler på den udvendige side. Der var et stort rundt indkigshul af glas (ca. 15 cm i diameter) i døren, og på ydersiden af døren var der monteret en træplade, som det var muligt at skyde for indkigget. Dørens hængsler sad på indersiden, og døren åbnede derfor indad.

Uddannelses- og beskæftigelseschefen for Kriminalforsorgen i Grønland oplyste, at kriminalforsorgen var ved at foretage en generel undersøgelse af døre til observationsceller, og at kriminalforsorgen var opmærksom på, at kighullet burde være mindre.

I rapporten gengav jeg ombudsmandens bemærkning under inspektionen om, at observationscellen bør være indrettet, så der ikke er forhold, der kan indebære en sikkerhedsmæssig risiko for de indsatte, herunder fastmonterede genstande som dørhængsler og den ovenfor omtalte kapsel i forbindelse med udluftningssystemet, som det er muligt at fastgøre noget i med henblik på selvmord eller selvbeskadigelse.

Jeg bad om at få oplyst, om døren til observationscellen var blevet vendt om, så den nu åbner udad, og om kighullet var blevet mindre og forsynet med brudsikkert glas.

Jeg bad også om at få oplyst, hvad der var sket med kapslen i forbindelse med udluftningssystemet.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der er blevet monteret en ny dør til observationscellen. Kriminalforsorgen har endvidere oplyst, at denne dør åbner udad, og at beslagene til døren er indbygget i dørrammen, så de ikke længere er synlige.

Kriminalforsorgen har desuden oplyst, at udluftningssystemets kapsel nu er fjernet og erstattet med en rist, der er indbygget i væggen.

Den 24. januar 2013 har Kriminalforsorgen i Grønland supplerende over for direktoratet oplyst, at den nye observationscelledør er identisk med de observationscelledøre, der benyttes i Danmark, og at kighullet er 7 cm i diameter og forsynet med brudsikkert glas.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Med den bemærkning, at jeg går ud fra, at hullerne i den rist, der har erstattet kapslen, er så små, at de ikke udgør en sikkerhedsmæssig risiko, har jeg noteret mig det oplyste. Jeg henviser i den forbindelse til rapporten af 19. december 2011 om ombudsmandens inspektion af detentionen i Ilulissat den 6. juni 2011. Som det fremgår heraf, har Rigspolitiet for så vidt angår riste i detentioner meldt ud, at den maksimalt tilladte hulstørrelse er 4 mm.

Ad 2.6. Besøgsrum

Der lå kondomer fremme ved siden af tv'et på det lille bord i besøgsrummet. På ombudsmandens spørgsmål om adgang til lagner blev det oplyst, at de indsatte selv kan medbringe lagen.

Jeg henledte opmærksomheden på, at Direktoratet for Kriminalforsorgen i et brev af 5. november 2004 til kriminalforsorgens institutioner i Danmark om forbedring af besøgsforholdene har anført, at besøgslokaler skal være indrettet med et skab med kondomer og engangslagner – så indsatte og deres besøgende har adgang til dette (i alle tilfælde) uden kontakt til personalet.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der i besøgsrummet er opsat et skab, der indeholder kondomer og engangslagner.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 4.1. Arbejde

Det blev under inspektionen oplyst, at det generelt er svært med beskæftigelse om vinteren. Beskæftigelsessituationen i anstalten er derimod god, når det er sommer, og der samtidig er mange indsatte, der har tilladelse til udgang. Ofte er der dog kun få indsatte, der har tilladelse til udgang fra anstalten, og der er derfor ikke så mange, der har arbejde i byen.

Ombudsmanden fik under inspektionen nærmere oplysninger om beskæftigelsessituation i anstalten på dette tidspunktet, og i rapporten bad jeg om nærmere oplysninger om den nuværende beskæftigelsessituation.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der ultimo september 2012 var 30 indsatte i anstalten, og at 71,43 pct. af de indsatte, der ikke havde mulighed for udgang, var beskæftiget i anstalten. Desuden var 33,33 pct. af de indsatte, der havde mulighed for udgang, beskæftiget i byen.

Kriminalforsorgen i Grønland har endvidere oplyst, hvad de indsatte, der var beskæftiget henholdsvis i og uden for anstalten, var beskæftiget med.

De indsatte, der var beskæftiget i anstalten, omfattede:

- 3 køkkenfolk
- 1 pedel
- 1 vaskedame
- 1 tissekolbevasker
- 1 gangmand
- 5 i værksted

De indsatte, der var beskæftiget i byen, omfattede:

- 1 elektriker
- 2 på rejefabrik
- 4 som lossere

Direktoratet for Kriminalforsorgen har supplerende oplyst, at følgende fremgår af de økonomiske rammer samt faglige mål og resultatkrav for 2012 mellem Kriminalforsorgen i Nuuk og Anstalten for domfældte i Sisimiut:

”4.2 Beskæftigelse af domfældte (udgange)

Mål	Domfældte med udgange har mulighed for beskæftigelse uden for anstalten, hvor den enkelte anstaltsleder og beskæftigelseschefen er med til at formidle kontakter til erhvervslivet for at kunne få så mange domfældte som muligt beskæftiget uden for anstalten.
Resultatkrav	30 % af domfældte med udgange skal være beskæftiget hos arbejdsgivere uden for anstalten

4.3 Beskæftigelse af domfældte (uden udgange)

Mål	Anstalten skal kunne tilbyde arbejde, uddannelse eller behandling til alle domfældte, der ønsker det
Resultatkrav	Anstalter, der er indrettet således de kan tilbyde arbejde, uddannelse eller behandling, skal sikre en samlet beskæftigelsesgrad på minimum 60 %.

...”

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at anstalten opfyldte de mål, der var fastsat for beskæftigelsen i 2012, både i og uden for anstalten.

Ad 4.2. Undervisning og anden godkendt aktivitet

På inspektionstidspunktet var det ikke muligt for de indsatte at modtage undervisning af en fast timelærer i anstalten. Det blev oplyst, at skolelærerne i Sisimiut generelt ikke betragter det som særlig attraktivt med et ekstra job, og at det derfor er svært at få timelærere ansat i anstalten.

Det blev desuden oplyst, at der er faste timelærere ansat i anstalterne for domfældte i Nuuk og Ilulissat, og at de indsatte i Anstalten for domfældte i Sisimiut kan modtage fjernundervisning af disse lærere ved hjælp af videokonference. Det blev oplyst, at der er fjernundervisning fem dage om ugen, og at der undervises bl.a. i dansk og matematik samt forskellige temaer som f.eks. navigation.

I rapporten bad jeg om at få oplyst, om der efter inspektionen var blevet ansat en timelærer i anstalten, eller om undervisningen stadig foregår som fjernundervisning.

Jeg bad også om at få oplyst, hvor mange af de indsatte der modtager undervisning, og om der anvendes pc i undervisningen.

Direktoratet har oplyst følgende:

"Kriminalforsorgen i Grønland har den 5. oktober 2012 oplyst overfor direktoratet, at der endnu ikke er ansat timelærer eller iværksat fjernundervisning i Anstalten for domfældte i Sisimiut. Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at man flere gange, uden held, har slået stillingen op, og at stillingen på daværende tidspunkt var slået op på byens opslagstavler.

Derudover arbejder Kriminalforsorgen i Grønland med mulighederne for at etablere fjernundervisning i anstalterne, som et supplement til den almindelige undervisning.

Kriminalforsorgen i Grønland har i samme forbindelse oplyst, at der aktuelt ikke er indsatte, der modtager undervisning, men muligheden for at give indsatte adgang til undervisning udenfor anstalten benyttes lejlighedsvist.

Direktoratet har bedt Kriminalforsorgen i Grønland om at komme med supplerende bemærkninger i anledning af, at det fremgår af ombudsmandens rapport, side 15, at han under inspektionen fik oplyst af anstalten, at indsatte i Sisimiut kan modtage fjernundervisning, at der er fjernundervisning fem dage om ugen samt at der undervises i blandt andet dansk, matematik og forskellige temaer, idet disse oplysninger ikke er i overensstemmelse med de oplysninger, direktoratet den 5. oktober 2012 har fået fra Kriminalforsorgen i Grønland.

Den fungerende direktør for Kriminalforsorgen i Grønland har den 7. februar 2013 oplyst, at der i Anstalten for domfældte i Sisimiut siden 1. november 2012 har været ansat en timelærer med 4 timers undervisning pr. uge (mandag og fredag).

Kriminalforsorgen har oplyst, at timelæreren dog har opsagt sin stilling ved udgangen af januar måned 2013, og at Anstalten for domfældte i Sisimiut derfor har opslået stillingen som timelærer igen.

Kriminalforsorgen i Grønland har desuden oplyst, at Anstalten for domfældte i Sisimiut i midten af 2012 anskaffede et 42 tommer tv samt webkamera, således at der, efter aftale med direktoratet for Kriminalforsorgen i Grønland, kunne etableres fjernundervisning i de grønlandske anstalter. Anstalten for domfældte i Sisimiut har ligeledes indrettet et undervisningslokale, således at fjernundervisningen kan foregå fra undervisningslokalet, når dette iværksættes.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at det på nuværende tidspunkt ikke har været muligt at opstarte fjernundervisningen mellem de grønlandske anstalter. Det er oplyst, at Anstalten for domfældte i Sisimiut i øjeblikket er i dialog med sprogskolen i Sisimiut, for derigennem at få et fremtidigt samarbejde på området.

Direktoratet kan oplyse, at den fungerende direktør for Kriminalforsorgen i Grønland telefonisk den 7. februar 2013 har oplyst overfor direktoratet, at han ikke på nuværende tidspunkt, så længe efter inspektionen, kan komme nærmere en besvarelse af direktoratets anmodning om supplerende bemærkninger.

Direktoratet tager det oplyste til efterretning.”

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder at direktoratet har søgt at afklare uoverensstemmelsen mellem det, der blev oplyst henholdsvis under og efter inspektionen om fjernundervisning i anstalten. For god ordens skyld bemærker jeg, at jeg hverken modtog bemærkninger fra anstalten eller Kriminalforsorgen i Grønland til min gengivelse i den foreløbige rapport af det oplyste under inspektionen om fjernundervisning i anstalten.

Hvis der etableres undervisning i anstalten, går jeg ud fra, at anstalten vil overveje at anvende pc i undervisningen.

Det blev under inspektionen desuden oplyst, at én indsat var i behandling.

Jeg bad om at få oplyst, hvilke behandlingsmuligheder der er for de indsatte.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der fra sommeren 2012 er iværksat et pilotprojekt med tilbud om misbrugsbehandling i anstalterne i Aasiaat og Nuuk. Det er behandlervirksomheden Katsorsaavik, der forestår behandlingen. Efter en evaluering af pilotprojektet forventedes det, at Katsorsaavik, via et rejsehold, fra 1. kvartal 2013 kunne tilbyde misbrugsbehandling i de øvrige anstalter.

På tidspunktet for Kriminalforsorgen i Grønlands udtalelse var der således ingen mulighed for behandling i anstalten, men det forventedes, at der ville blive mulighed herfor.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste, herunder med hensyn til forventningen om udbredelse af misbrugsbehandlingen til alle anstalterne fra 1. kvartal 2013.

Ad 5. Fritid

Det blev under inspektionen bl.a. oplyst, at anstalten havde en time om ugen i idræts-hallen, men at det var for lidt til at dække behovet, og at anstalten håbede på at kunne få to timer om ugen fra august 2011.

Jeg bad om at få oplyst, om de indsatte har mulighed for at deltage i andre aktiviteter end sportsaktiviteter uden for anstalten.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der er mulighed for fjeldvandring, kirkegang, korsang og besøg på det offentlige bibliotek, ligesom anstalten i fællesskab med firmaet Sirius Greenland arrangerer bådture for de indsatte.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Desuden bad jeg om at få oplyst, hvilke fysiske aktiviteter de indsatte har mulighed for at lave på gårdtursarealet.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at de fysiske aktiviteter på gårdtursarealet primært er fodbold, basketball og badminton.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Det blev under inspektionen oplyst, at anstalten tidligere havde en båd, der blev benyttet til sejlads og fiskeri, men da den ikke var godkendt af Søfartsstyrelsen, var anstalten holdt op med at bruge den. De indsatte havde udtrykt ønske om at kunne komme til at fiske, men anstalten havde ikke økonomi til at anskaffe en ny båd.

Anstalten havde tidligere også hunde og en slæde, men på grund af manglende interesse hos de indsatte for at passe hundene, blev de solgt. De indsatte havde udtrykt

ønske om, at anstalten får hunde igen, men den hundepads, som anstalten kan benytte, ligger et godt stykke fra anstalten, og bl.a. derfor havde anstalten ikke anskaffet nye hunde.

I rapporten bad jeg om at få oplyst, om anstalten på nuværende tidspunkt havde planer om på ny at anskaffe en båd og/eller hunde, som kan være med til at give de indsatte nogle flere aktivitetsmuligheder.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der aktuelt fortsat ikke er økonomisk mulighed for at erhverve en ny båd, men at anstalten arrangerer bådture med de indsatte sammen med lokale og godkendte bådførere i Sisimiut, heriblandt Sirius Greenland.

Kriminalforsorgen har desuden oplyst, at det ikke vurderes realistisk at genoptage hundehold. Dels fordi anstalten ligger meget langt væk fra det område, hvor kommunalbestyrelsen har tilladt hundehold, dels fordi et hundespand har behov for, at ansvaret og pasningen forestås af en fast person.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

I forbindelse med fritidsaktiviteter blev det desuden oplyst, at anstalten som et nyt tiltag havde ansat en pædagogisk medhjælper.

Jeg bad om nærmere oplysninger om, hvilke arbejdsopgaver den pædagogiske medhjælper varetager i forhold til de indsatte.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at den pædagogiske medhjælper (pædagogisk assistent) er ansvarlig for samtlige aktiviteter i anstalten, jf. punktet om aktiviteter i og uden for anstalten. Den pædagogiske assistent varetager således al planlægning af beskæftigelsen inde i anstalten, og hermed aktiveringen af de indsatte, der ikke har udgang.

Direktoratet har henholdt sig hertil.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 7.1. Belægning mv.

Det blev under inspektionen oplyst, at anstalten i forbindelse med overbelægning tager besøgsrummet i brug som ekstra celle.

Jeg bad om at få oplyst, hvor ofte det sker, og hvordan besøg til de øvrige indsatte afvikles i disse situationer.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at genåbningen pr. 17. september 2012 af den midlertidige anstalt i Kangerlussuaq med plads til 30 indsatte vil være med til at nedbringe ventekøen og dermed tage noget af det pres, der er på de andre anstalter.

Kriminalforsorgen i Grønland har desuden oplyst, at anstaltens besøgsrum siden 1. juli 2011 ikke længere er blevet anvendt som ekstra celle i tilfælde af overbelægning. Ved overbelægning i anstalten bliver indsatte placeret i celle sammen i den nye del af bygningen, hvor cellerne er større. De indsatte bliver spurgt, om de kan bo sammen, og de indsatte i den nye del af bygningen bliver screenet, før de bliver spurgt.

Direktoratet har henholdt sig til anstaltens oplysning om, at besøgsrummet ikke længere anvendes som ekstra celle i tilfælde af overbelægning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 7.3. Talsmandsordning

Direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland har fastsat nærmere regler om talsmandsvirksomheden i bekendtgørelse nr. 1154 af 7. december 2009 (medindflydelsesbekendtgørelsen). Det fremgår af § 5 i denne bekendtgørelse, at institutionen bl.a. "tager (...) stilling til", hvor ofte der afholdes valg af talsmænd, proceduren for valg af talsmænd og eventuelt fælles talsmand samt om kontrollen med disse valg.

Efter § 8, stk. 1, i den talsmandsbekendtgørelse, der er udstedt i medfør af den danske straffuldbyrdelseslov, skal lederne af kriminalforsorgens institutioner i Danmark fastsætte regler om nærmere angivne forhold, herunder de forhold, der også er nævnt i § 5 i den bekendtgørelse om medindflydelse, der gælder for kriminalforsorgens institutioner i Grønland.

Jeg nævnte, at jeg i min rapport om inspektionen af Anstalten for domfældte i Ilulissat havde bedt om at få oplyst, om det forhold, at institutionerne "tager (...) stilling til" de forhold, der er nævnt i medindflydelsesbekendtgørelsens § 5, skal forstås sådan, at

der (ligesom i Danmark) skal fastsættes skriftlige regler herom, f.eks. i anstaltens husorden.

Hvis det var tilfældet, bad jeg om at få oplyst, om der er fastsat sådanne regler for Anstalten for domfældte i Sisimiut.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst følgende:

"Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst overfor direktoratet, at der er en talsmandsordning i anstalten, samt at der afholdes møde med talsmanden hver måned. Kriminalforsorgen har videre oplyst, at såfremt talsmanden fratræder sin stilling, vælges en ny talsmand. Valget sker ved et beboermøde, som afholdes hver måned.

Det fremgår ikke af Kriminalforsorgen i Grønlands udtalelse, om der er fastsat skriftlige regler for proceduren ved valg af talsmand for de indsatte.

Af husordenen gældende for de grønlandske anstalter fremgår under overskriften 'Talsmænd' følgende:

'Der er adgang til at vælge talsmænd på de enkelte afdelinger.

Anstalten tager initiativ til jævnlige drøftelser med de valgte talsmænd.

Drøftelserne med anstalten skal også ske, hvis talsmændene anmoder herom.

Talsmanden kan på de indsattes vegne rette henvendelse til personalet og ledelsen med ønsker og klager vedrørende forholdene for de indsatte.'

(Se side 16 i husordenen, som vedlægges. Det bemærkes, at punktet vedrørende talsmænd ikke fremgår af husordenens indholdsfortegnelse.)

Justitsministeriet, Kriminalforsorgen i Grønlands bekendtgørelse nr. 1154 af 7. december 2009 om gennemførelse af medindflydelse for indsatte i kriminalforsorgens institutioner (medindflydelsesbekendtgørelsen), indeholder bestemmelser blandt andet om institutionens pligt til møder og drøftelser med de indsatte, valg af talsmand, herunder valgret og valgbarhed samt om talsmandsarbejdets udførelse i forhold til den almindelige beskæftigelse.

Af bekendtgørelsens § 5 fremgår, at 'institutionen tager bl.a. stilling til, hvor ofte der afholdes valg af talsmænd, og proceduren for valg af talsmænd og eventuelt fælles talsmand samt om kontrollen med disse valg'.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger fsva. den foreslåede § 204 om medindflydelse (som blev til kriminallovens § 199) i lovforslaget L35, 2007-08, at det forudsættes, at der udfærdiges regler, der i den enkelte institution sikrer gennemførelsen af adgangen til medindflydelse, herunder afholdelse af møder med de indsatte, adgangen til at opstille og vælge talsmænd mv.

Direktoratet finder i forlængelse af ovenstående, at skriftlighed er nødvendig, når der udstedes regler, som skal sikre, at en ret for de indsatte iagttages i anstalterne. Direktoratet finder derfor, at det må følge af bestemmelsen i medindflydelsesbekendtgørelsens § 5, at der i institutionerne skal fastsættes yderligere skriftlige retningslinjer om talsmandsordningen.

Direktoratet har bedt Kriminalforsorgen i Grønland om, at husordenens afsnit om talsmænd tilføjes de i medindflydelsesbekendtgørelsens § 5 nævnte informationer, med henblik på at anstaltens indsatte kan danne sig overblik over alle elementer i ordningen, samt at det tydeliggøres i husordenens indholdsfortegnelse, at der kan findes oplysninger om en talsmandsordning i husordenen."

Jeg har noteret mig det oplyste, jf. også opfølgingsrapporten om inspektionen af Anstalten for domfældte i Ilulissat.

Ad 8. Rapportgennemgang – disciplinærsager

Ombudsmanden bad under inspektionen om bl.a. de seneste 10 disciplinærsager forud for den 27. april 2011 (tidspunktet for varslingen af inspektionen). Hvis der i nogle af sagerne havde været klaget til Kriminalforsorgen i Grønland, bad ombudsmanden også om en kopi af kriminalforsorgens afgørelse i sagen.

Ombudsmanden modtog herefter i alt 22 disciplinærsager, som alle var forhørssager. Forhørene var fortløbende nummereret, og ombudsmanden modtog 11 sager med numrene 28-38, som vedrørte perioden fra den 6. maj 2010 til den 14. juli 2010 (dvs. at sagerne lå inden for den afgrænsede undersøgelsesperiode). Ombudsmanden modtog desuden 11 sager med numrene 45-47 og 50-57, som vedrørte perioden fra den 28. april 2011 til den 27. maj 2011. Selv om de sidstnævnte 11 sager lå uden for

den afgrænsede undersøgelsesperiode, havde jeg valgt (kun) at gennemgå disse 11 sager, fordi det var de seneste sager, mens de øvrige 11 sager var fra medio 2010.

Jeg havde ikke modtaget oplysning om, hvorvidt der havde været klaget over nogle af afgørelserne til Kriminalforsorgen i Grønland, men jeg gik ud fra, at det ikke var tilfældet.

Jeg gik også ud fra, at der havde været disciplinærsager i anstalten i perioden mellem de sager, som jeg havde modtaget fra 2010, og sagerne fra 2011 (dvs. i perioden fra den 14. juli 2010 til den 28. april 2011), og jeg bad om at få oplyst, hvor mange sager det drejede sig om.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at der i perioden mellem den 14. juli 2010 og den 28. april 2011 er afgjort 93 disciplinærsager i anstalten. Blandt det modtagne materiale er en liste over disse sager med oplysning om, at der startes forfra med nummereringen af forhørsnotaterne hvert år.

Kriminalforsorgen i Grønland har desuden oplyst, at anstalten – så vidt som det huskes på nuværende tidspunkt – sendte de seneste 10 disciplinærsager, som var afgjort op til den 27. april 2011, til ombudsmanden pr. post.

Direktoratet har udtalt, at direktoratet kan konstatere, at de sager, som anstalten udleverede til ombudsmanden under inspektionen, ikke vedrørte den ønskede periode, hvilket direktoratet finder beklageligt.

Direktoratet har samtidig oplyst, at Kriminalforsorgen i Grønland i øvrigt har bekræftet, at ingen af de afgørelser, der er udleveret til ombudsmanden, er blevet påklaget.

Jeg har noteret mig det oplyste. Det bemærkes, at jeg ikke efter inspektionen fra anstalten har modtaget de seneste 10 rapporter forud for varslingen den 27. april 2011, men at de fire sager om observationscelleanbringelse, som jeg modtog sammen med disciplinærsagerne, alle var vedlagt notater fra forhørsprotokollen om efterfølgende disciplinærsager, og at to af disse forhør fandt sted i perioden mellem den 14. juli 2010 og den 28. april 2011 – henholdsvis den 28. oktober 2010 (nr. 66/2010) og 22. marts 2011 (nr. 26/2011). De to andre sager er forhørssager med numrene 48/2011 og 49/2011.

Ad 8.5. Lidt om sagerne

I tre af sagerne om enrumsanbringelse var der i afgørelserne henvist både til kriminallovens § 227 om disciplinære foranstaltninger og til kriminallovens § 223 om anbringelse i enrum samt § 69 om anbringelse i enrum i bekendtgørelsen om tilbageholdte. Disse tre sager rejste således spørgsmål om, hvorvidt der havde været tale om anbringelse i enrum som en disciplinær foranstaltning (kriminallovens § 227) eller som en anden reaktion (kriminallovens § 223).

Jeg udtalte, at det ikke er korrekt at henvise til kriminallovens § 223 og § 69 i bekendtgørelsen om tilbageholdte, når der er tale om anbringelse i enrum som en disciplinær foranstaltning. Jeg gik ud fra, at anstalten fremover ville være opmærksom på, at det ved henvisning til regelgrundlaget i forhørsnotaterne klart bør fremgå, om der er tale om en disciplinær foranstaltning eller en anden reaktion.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at kriminalforsorgens jurist efter inspektionen i 2011 har været rundt i alle anstalterne og undervist de ansatte endnu mere i den daglige sagsbehandling. Der er også skrevet en række nye procedurer for at støtte op om sagsbehandlingen, og kriminalforsorgen forventede at have udarbejdet nye procedureregler for disciplinære foranstaltninger ved udgangen af oktober 2012.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 8.6.1 – 8.6.4 Den overtrådte bestemmelse, hjemlen for den ikendte foranstaltning, andre bestemmelser og bevisbedømmelse

Til de forhold, som jeg gjorde opmærksom på under disse punkter, har Kriminalforsorgen i Grønland generelt henvist til det oplyste til pkt. 8.5 om undervisning af de ansatte i anstalterne og udarbejdelse af procedureregler på forskellige områder, herunder disciplinærområdet og almindelig forvaltningsret. Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at juristfunktionen har været ledig i en længere periode og først rigtigt er blevet implementeret ved årsskiftet 2012. Denne funktion har betydet meget større fokus på sagsbehandlingen i anstalterne og benyttes i vid udstrækning af anstalterne i det daglige som støttefunktion i deres sagsbehandling.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 8.7. **Kompetence**

Institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil, har kompetencen til at ikende en indsat en disciplinær foranstaltning, jf. kriminallovens § 226, stk. 1.

Afgørelserne var i de konkrete tilfælde truffet af enten den fungerende anstaltsleder, en overbetjent eller en anstaltsbetjent. Det fremgik ikke, om overbetjenten eller anstaltsbetjenten havde truffet afgørelse som stedfortræder i anstaltslederens fravær eller som bemyndiget efter delegation.

I sagen om inspektionen i 2006 af Anstalten for domfældte i Qaqortoq erklærede ombudsmanden sig enig med Direktoratet for Kriminalforsorgen i, at det ville være hensigtsmæssigt, at de lokale kompetenceforhold og arbejdsgange fastlægges udtrykkeligt i de tilfælde, hvor kompetencen er henlagt til institutionens leder eller den, der bemyndiges dertil.

Den ledende anstaltsleder udarbejdede efterfølgende i brev af 19. november 2008 et udkast til regelsæt for de interne kompetenceforhold i anstalterne for domfældte. Den ledende anstaltsleder omtalte heri de regler, hvor kompetencen var henlagt til anstaltslederen eller den, der bemyndiges dertil. Anstaltslederen anmodede tillige anstalterne om i lokale regelsæt at fastlægge, hvorvidt anstaltslederens kompetence efter disse bestemmelser er delegeret, samt sende ham en kopi af disse regler. Den ledende anstaltsleder oplyste i den forbindelse, at anstaltslederens kompetence kun kan delegeres til anstaltslederens stedfortræder.

Direktoratet havde ingen bemærkninger til dette brev, og det havde ombudsmanden heller ikke.

Jeg gik ud fra, at der i overensstemmelse med det nævnte brev blev fastsat regler om delegation af kompetence i (bl.a.) Anstalten for domfældte i Sisimiut, og jeg bad om en kopi af disse regler.

Direktoratet har udtalt følgende:

”Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at man ikke er bekendt med brevet af 19. oktober 2008, og at man i forbindelse med etableringen af det nye direktorat i Grønland udarbejdede en lang række nye procedurer, der i dag regulerer kompetenceforhold mv. i anstalterne. Kriminalforsorgen i Grønland har videre oplyst, at procedurerne er samlet på Kriminalforsorgens intranet, hvortil alle medarbejdere har adgang.

Direktoratet har i forbindelse med denne sag midlertidigt fået adgang til intranettet i Kriminalforsorgen i Grønland.

Udskrift fra Kriminalforsorgen i Grønlands intranet vedlægges, således udateret retningslinje anbragt på intranettet den 16. juli 2010 om magt og sikringsmidler. Det fremgår heraf, under overskriften 'kompetence', at *'det er anstaltslederen (uden for dennes tjenestetid bagvagten), som i hvert tilfælde afgør, om der skal bruges håndjern, stav, observationscelle eller sikringscelle'*.

Videre fremgår, at det tjenstgørende personale kan træffe afgørelse om anvendelse af et af magt- og sikringsmidlerne, såfremt anvendelsen er så akut påtrængende, at der ikke er tid til først at indhente anstaltsleders eller bagvagts godkendelse, og der efterfølgende sker underretning til afdelingsledelsen eller bagvagten.

Desuden findes på intranettet en udateret retningslinje, anbragt på intranettet den 16. juli 2010, om prøveløsladelse. Det fremgår heraf, at *'det er den enkelte anstaltsleder ellers dennes stedfortræder, der underskriver prøveløsladelse endeligt'*.

Eftersom direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland tidligere har oplyst overfor direktoratet, at kompetencen til at træffe afgørelsen om prøveløsladelse nu igen udøves af ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland, jf. kriminallovens § 149, stk. 1, foretager direktoratet ikke videre i denne anledning.

Direktoratet har dog opfordret Kriminalforsorgen i Grønland til at fjerne den misvisende retningslinje fra intranettet.

Herudover har direktoratet ikke fundet regler på Kriminalforsorgen i Grønlands intranet, som vedrører uddelegering af kompetence.

Direktoratet kan oplyse, at direktoratet supplerende den 4. december 2012 fra Kriminalforsorgen har fået oplyst, at der i anstaltens lokale bagvagtordning indgår anstaltslederen og overvagtimester.

Direktoratet kan oplyse, at direktoratet har opfordret Kriminalforsorgen i Grønland til, at retningslinjerne på intranettet dateres, at dato for seneste redigering af den

enkelte retningslinje anføres i dokumentet samt at det noteres tydeligt, hvis dokumenter eller retningslinjer ikke længere er gældende.

Der bør desuden udarbejdes kompetenceregler for alle situationer, hvor Kriminalloven hjemler delegation af kompetence, herunder vedrørende disciplinærstraf, se også direktoratets svar i sagen vedrørende ombudsmandens inspektion af Anstalten for domfældte i Ilulissat.

Direktoratet har overfor Kriminalforsorgen i Grønland bemærket, at direktoratet finder, at ordet *afdelingsledelsen* i retningslinjer vedrørende magt- og sikringsmidler må skulle erstattes med ordet *anstaltsledelsen*.”

I sagen om inspektionen af Anstalten for domfældte i Ilulissat, som direktoratet har henvist til, har direktoratet ud over oplysning om ovennævnte taget oplysninger fra Kriminalforsorgen i Grønland om, at der vil blive udfærdiget vejledninger om lokale kompetenceforhold og arbejdsgange, til efterretning.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra, at der herefter er eller vil blive udarbejdet regler om delegation af kompetence også på disciplinærsagsområdet, jf. også opfølgingsrapporten om inspektionen af Anstalten for domfældte i Ilulissat.

Jeg bad desuden om oplysning om ledelsens tilsyn med behandlingen af disciplinærsager i Anstalten for domfældte i Sisimiut.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at direktoratet i Nuuk løbende udfører inspektioner i de grønlandske anstalter og herunder også holder øje med, hvordan den løbende sagsbehandling fungerer i relation til behandlingen af (bl.a.) disciplinærsager.

Kriminalforsorgen i Grønland har supplerende over for direktoratet oplyst, at kontrollen med denne type afgørelser er en del af de inspektioner, kriminalforsorgen foretager i anstalterne. Der er ikke tale om en systematisk kontrol, men en stikprøvevis kontrol, hvor det kontrolleres, om anstalterne overholder kriminalloven, bekendtgørelser og interne retningslinjer.

Direktoratet har bemærket, at direktoratet finder, at anstaltslederen ligeledes bør foretage en stikprøvevis kontrol. Direktoratet har opfordret Kriminalforsorgen i Grønland til at sørge for, at der iværksættes en sådan kontrolvirksomhed.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra, at der nu også foretages en stikprøvevis kontrol fra anstaltslederens side i de enkelte anstalter, herunder i Anstalten for domfældte i Sisimiut.

Ad 8.8. Klagevejledning

I standardklagevejledningen var det i alle tilfælde angivet, at klagen skulle være fremsat senest to måneder efter afgørelsestidspunktet.

Jeg gjorde opmærksom på, at bestemmelsen i kriminallovens § 245, herunder stk. 1, 2. pkt. om klagefrist, ikke gælder for tilbageholdte, der har ophold i en anstalt. Jeg gik ud fra, at anstalten fremover ville være opmærksom på ikke at angive klagefrist, når der er tale om tilbageholdte.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at kriminalforsorgen er opmærksom på dette og har videreformidlet det til alle anstalterne på videokonferencemøder. Kriminalforsorgen har oplyst, at Kriminalforsorgen i Grønland holder sådanne videokonferencemøder med alle anstalterne hver mandag. Kriminalforsorgen har i den forbindelse oplyst, at disse konferencer, der har fundet sted siden foråret 2012, har medført en mere ensartet sagsbehandling i anstalterne.

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 8.9. Sanktionen

Efter disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, kan en bøde højst udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder.

Det almindelige vederlag er fastsat i en bekendtgørelse om satser for vederlag mv. til de indsatte i kriminalforsorgens institutioner og reguleres en gang om året. For 2011 udgjorde beløbet 11,40 kr. i timen svarende til ca. 420 kr. om ugen, jf. § 2, nr. 1, i bekendtgørelse af 1. december 2010. Beløbet til personlige fornødenheder er fastsat i § 2, nr. 8-11.

Lommepege udgjorde i 2011 ifølge § 1, stk. 1, i samme bekendtgørelse 456 kr. om ugen (med mulighed for enten at forhøje eller nedsætte beløbet efter henholdsvis stk. 2 og 3).

I tre sager var der truffet afgørelse om en bøde svarende til nedsættelse af lomme-
penge i to uger (forhørsprotokol nr. 54, 56 og 57). Hvilket beløb der konkret blev fra-
trukket (eller hvor stor en nedsættelse der var tale om), fremgik ikke af forhørsnotater-
ne i sagerne.

Jeg bad anstalten om at oplyse, om udmålingen af bøden i disse tilfælde var sket i
overensstemmelse med reglerne i disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Direktoratet har oplyst følgende:

”Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at man har gennemgået forhørsproto-
kollerne, som alle vedrører besiddelse af rygeremedier, og finder, at udmålingen
af bøde er sket i overensstemmelse med disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2,
stk. 1.

Kriminalforsorgen i Grønland er bedt om at uddybe sin besvarelse, således at det
oplyses, hvordan bøden er beregnet, herunder med oplysninger om de beløb der
ligger til grund for beregningen.

Kriminalforsorgen i Grønland har herefter supplerende oplyst, at de tre nævnte
sager desværre ikke har kunnet fremskaffes.

Direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland har dog vedhæftet eksempler på kvit-
tering for udbetaling af vederlag med tilbageholdelse af bøde. Fra Kriminalforsor-
gen i Grønland har direktoratet således modtaget en kvittering på udbetaling fra
Anstalten for domfældte i Sisimiut og flere kvitteringer for udbetaling fra Anstalten
for domfældte i Ilulissat.

Det fremsendte materiale fra Ilulissat fremstår ikke komplet, men direktoratet
lægger til grund, at beregningen er foretaget på samme måde som i eksemplet af
6. november 2012 fra Anstalten for domfældte i Sisimiut.

Det fremgår af den nævnte kvittering fra Anstalten for domfældte i Sisimiut, at
den indsatte har fået udbetalt 741,50 kr. i vederlag for en uges beskæftigelse (jf.
Kriminalforsorgen i Grønlands bekendtgørelse nr. 1149 af 13. december 2011 om
satser for vederlag m.v. til indsatte i kriminalforsorgens institutioner i Grønland, §
2, nr. 1-3) og 545 kr. til en uges personlige fornødenheder (jf. bekendtgørelse om
satser § 2, nr. 9-12). Således i alt 1285,50 kr.

Fra denne udbetaling er trukket bøde på 147 kr.

Det fremgår af kriminalforsorgens udtalelse, at bødeniveauet er aftalt på et ledermøde i Nuuk i 2010, og at der opereres med to bødeniveauer; bøde svarende til nedsættelse af lommepenge i to uger og bøde svarende til nedsættelse af lommepenge i fire uger.

Af disciplinærsagsbekendtgørelsen fremgår det om fastsættelse af bøde i § 2, stk. 1, at en bøde højst kan udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder.

Det fremgår desuden af samme bestemmelses stk. 3, at direktøren for Kriminalforsorgen efter indstilling fra anstalten kan træffe afgørelse om, at indeholdelsen af en ikendt bøde skal fordeles i op til 12 uger.

Direktoratet lægger som nævnt til grund, at bøderne i de nævnte sager er beregnet i overensstemmelse med disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, og at en bøde svarende til fratræk af 147 kr. om ugen i to uger (i alt 294 kr.) ikke overstiger niveauet for vederlag med fratræk af den del af det udbetalte beløb, som skal anvendes til personlige fornødenheder (545 kr.).

Direktoratet kan derfor henholde sig til de trufne afgørelser vedrørende udmåling af bøde.

Direktoratet skal bemærke, at anstalten ikke ses at have hjemmel til at foretage opdeling af bøden, idet det fremgår af disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, at det alene er lederen af Kriminalforsorgen i Grønland, der har kompetencen til at bestemme opdeling af en bøde.

Direktoratet finder det beklageligt, at anstalterne uden kompetence hertil har truffet afgørelse om opdeling af bøderne.

Direktoratet finder det desuden beklageligt, at ledelsen af Kriminalforsorgen i Grønland ikke i forbindelse med denne sag har konstateret, at praksis i forhold til opdeling af bøder ikke er foregået i overensstemmelse med reglerne.”

Jeg bemærker indledningsvis, at det nævnte eksempel fra Anstalten for domfældte i Sisimiut ikke er blandt de bilag, som jeg har modtaget fra direktoratet, hverken i denne sag eller sagen om Anstalten for domfældte i Ilulissat.

Som nævnt af direktoratet kan en bøde ifølge disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 1, højst udgøre et beløb svarende til det almindelige vederlag, der udbetales indsatte for en uges beskæftigelse, med fradrag af den del af vederlaget, som er beregnet til dækning af personlige fornødenheder. Jeg går ud fra, at det almindelige vederlag skal forstås på samme måde som den tilsvarende bestemmelse i straffuldbyrdslovens § 69, stk. 1, 2. pkt., dvs. som grundlønnen uden tillæg, jf. Annette Esdorf mfl., Straffuldbyrdsloven med kommentarer, side 169 med henvisning til forarbejderne til loven. Dette beløb er fastsat i bekendtgørelsen om satser for vederlag og reguleres én gang om året. Som nævnt i rapporten udgjorde det almindelige vederlag i 2011 11,40 kr. i timen svarende til ca. 420 kr. om ugen, jf. § 2, nr. 1, i bekendtgørelsen. Beløbet til personlige fornødenheder er fastsat i § 2, nr. 8-11.

Jeg har noteret mig, at der i det konkrete eksempel, som der er henvist til, er udbetalt i alt 741,50 kr. i vederlag for en uges beskæftigelse (dvs. mere end "det almindelige vederlag") og 545 kr. til en uges personlige fornødenheder, i alt 1286,50 kr.

Jeg har desuden noteret mig, at der i eksemplet er fratrukket en bøde på 147 kr. om ugen i 2 uger, eller i alt 294 kr. Samme beløb (147 kr. for en uge) er fratrukket i bøder i de vedlagte eksempler fra Anstalten for domfældte i Ilulissat, hvor jeg går ud fra, at der også er sket en opdeling. Jeg må derfor forstå, at det er dette beløb (bødeniveau), der er aftalt på et ledermøde i Nuuk i 2010, dvs. at en bøde svarende til nedsættelse af lomme penge i to uger, i 2011 udgjorde 294 kr. Hvis det er korrekt forstået, og dette beløb også danner grundlag for bøder, der svarer til nedsættelse af lomme penge i fire uger, udgør sidstnævnte bøder således mere end det beløb, der er tilladt efter disciplinærsagsbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Hvis det er korrekt forstået, går jeg ud fra, at denne del af bødeniveauet vil blive overvejet på ny.

Idet jeg i øvrigt går ud fra, at anstalten i alle tilfælde er opmærksom på, at der ikke trækkes et større beløb, end der er hjemmel til i bekendtgørelsen, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg har samtidig noteret mig det, som direktoratet har oplyst om behandlingen af sager om opdeling af bøder.

Ad 8.10. Indberetning

Hvis der træffes bestemmelse om anbringelse i enrum i mere end tre døgn, skal institutionen straks foretage indberetning herom til direktøren for Kriminalforsorgen, der skal godkende, at anbringelse i enrum opretholdes, jf. disciplinærsagsbekendtgørelsens § 6. Indberetningen skal indeholde en nærmere begrundelse for afgørelsen og skal vedlægges kopi af det notat, der skal udarbejdes i medfør af § 5, stk. 5. Efter denne bestemmelse skal der gøres notat om dato og klokkeslæt for anbringelsens iværksættelse og ophør.

Der var i to tilfælde tale om afgørelser om enrum i mere end tre døgn. Det drejer sig om afgørelser, der blev truffet efter to forhør den 5. maj 2011 (forhørsprotokol nr. 46 og nr. 47).

Jeg gik ud fra, at der var sket indberetning i disse tilfælde. Jeg bad om en kopi af disse indberetninger og oplysning om Kriminalforsorgen i Grønlands behandling heraf.

Direktoratet har udtalt følgende:

”Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at Anstalten for domfældte i Sisimiut ikke har indberettet i henhold til disciplinærsagsbekendtgørelsens § 6, og at anstalterne generelt har været usikre på, om indberetning til direktøren for Kriminalforsorgen i Grønland skulle ske efter reglen i disciplinærsagsbekendtgørelsens § 6 (vedrørende enrumsanbringelse som disciplinærstraf) eller efter 4 uger i enrumsbekendtgørelsens § 8 (vedrørende enrumsanbringelse som adækvat reaktion).

Kriminalforsorgen har blandt andet oplyst, at det nu er indskærpet, hvornår der skal ske indberetning til direktøren. Det skal bemærkes, at dette også fremgår af Kriminalforsorgen i Grønlands vejledning af ultimo oktober 2012 om enrumsanbringelse.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har forespurgt Kriminalforsorgen i Grønland om man, efter at man er blevet opmærksom på misforståelsen omkring enrumsanbringelse som disciplinærstraf og som adækvat reaktion, har foretaget en kontrol med de afgørelser, anstalterne har truffet om enrumsanbringelse i mere end 3 dage som disciplinærsanktion.

Kriminalforsorgen i Grønland har oplyst, at dette ikke er tilfældet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen finder det beklageligt, at Kriminalforsorgen i Grønland ikke tidligere har været opmærksom på, at anstalterne har været usikre på reglerne om indberetning af enrumsanbringelse.

Direktoratet finder det desuden beklageligt, at Kriminalforsorgen i Grønland ikke, da man opdagede misforståelserne, har foretaget en efterfølgende – stikprøvevis – kontrol af de afgørelser om enrumsanbringelse af mere end 3 dages varighed, som er truffet fra disciplinærsagsbekendtgørelsens ikrafttræden i 2010, og indtil misforståelsen blev opdaget.

Direktoratet skal i den forbindelse bemærke, at der ved reglernes ikrafttræden i 2010 var tale om en videreførelse af hidtil gældende administrative regler, således bestemmelsen i § 26, nr. 4, i Politimesteren i Grønlands bekendtgørelse af 15. maj 1999 om anstaltsophold i Grønland.

Direktoratet har meddelt Kriminalforsorgen i Grønland, at direktoratet forventer, at Kriminalforsorgen i Grønland fremover vil være opmærksom på, om man modtager indstillinger fra anstalterne om disciplinær enrumsanbringelse af mere end 3 dages varighed, og at man – såfremt dette ikke er tilfældet – af egen drift vil rette henvendelse til anstalterne, for at sikre sig, at bestemmelsen i disciplinærsagsbekendtgørelsens § 6 nu overholdes i alle tilfælde.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Ad 9.8. Kompetence (anbringelse i observationscelle)

Medmindre det fremgik af de (generelle) regler om delegation af kompetence, som jeg havde bedt om i pkt. 8.7, bad jeg om at få oplyst, om bemyndigelsesbestemmelsen i § 14, stk. 1, i sikringsmiddelbekendtgørelsen til at træffe beslutning om anbringelse i observationscelle var udnyttet i anstalten, og hvem der er bemyndiget til at træffe beslutning om ophør af en sådan anbringelse.

Jeg bad desuden om oplysninger om, hvilken praksis anstalten følger med hensyn til underretning af anstaltsleder/bagvagt.

Direktoratet har oplyst følgende:

”Kriminalforsorgen i Grønland har henvist direktoratet til intranettet, hvor retningslinjer om magt og sikringsmidler er placeret. Udskrift af retningslinje er vedlagt til ombudsmandens orientering.

Heraf fremgår, at kompetencen til at træffe afgørelse om anvendelse af håndjern, stav, observationscelle og sikringscelle ligger hos anstaltens leder, eller hos bagvagten udenfor anstaltslederens tjenestetid.

Kriminalforsorgen i Grønland har alene henvist til retningslinjerne på intranettet for så vidt angår regler om intern delegation. Det fremgår ikke udtrykkeligt af retningslinjen, at det er muligt at delegere kompetencen til at bestemme ophør af observationscelleanbringelse.

Af de konkrete sager, anstalten har udleveret til ombudsmanden, fremgår det imidlertid, at der i praksis er sket delegation af kompetencen til at træffe bestemmelse om ophør af observationscelleanbringelse.

Det følger af § 14 i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1163 af 7. december 2009 om anvendelse af sikringsmidler i anstalter (sikringsmiddelbekendtgørelsen), at der kan ske delegation af kompetencen til at træffe bestemmelse om ophør af blandt andet observationscelleanbringelse, men dette fremgår som nævnt ikke af den omtalte retningslinje.

Direktoratet skal opfordre Kriminalforsorgen i Grønland til at omformulere retningslinjerne om delegation af kompetence, således at også ophør af observations- og sikringscelle kan bestemmes af bagvagten. Foretages en sådan ændring af retningslinjerne om delegation ikke, risikerer anstalten at der foretages anbringelser, som tidsmæssigt overstiger det nødvendige, idet personalet vælger at afvente, at anstaltslederen møder ind til tjeneste.”

Direktoratet for Kriminalforsorgen i Grønland har i øvrigt henvist til en procedure fra 16. juli 2010 om retningslinjer for kontakt til bagvagten. Heraf fremgår det bl.a., at anstaltens bagvagt altid skal orienteres ved nærmere angivne hændelser, der er opremsede, herunder ved anbringelse i observationscelle og sikringscelle.

Det er heri desuden nævnt, at personalet, før de kontakter bagvagten, altid skal vurdere, om det kræves eller er nødvendigt. Kontakt til bagvagten angående spørgsmål til akutte konkrete problemstillinger er sidste udvej og skal udelukkende finde sted, når det tjenestegørende personale ikke selv ser sig i stand til at løse opgaven på en faglig

forsvarlig måde. Inden kontakt finder sted, skal personalet overveje, om personalet har udtømt andre muligheder for at søge den viden, der mangler, og der er nævnt eksempler herpå. Når opgaven ikke kan afvente en leders tilstedeværelse næste hverdag og personalet på trods af at have indhentet al tilgængelig viden ikke er i stand til at løse den selv, kan bagvagten kontaktes.

Videre er det anført, at alle tjenestesteder skal udarbejde en plan over, hvilke personer der deltager i bagvagsordningen, og på hvilket tidspunkt de forskellige personer har bagvagten.

Direktoratet har bemærket, at denne instruks regulerer spørgsmålet om orientering af bagvagten, mens spørgsmålet om kompetence til at træffe afgørelsen som nævnt er reguleret i retningslinjerne om magt og sikringsmidler.

Jeg har noteret mig det oplyste og går ud fra, at Kriminalforsorgen i Grønland har eller snarest vil omformulere retningslinjerne om delegation af kompetence som angivet af direktoratet.

Opfølgning

Jeg betragter herefter sagen om inspektionen af Anstalten for domfældte i Sisimiut den 3. juni 2011 som afsluttet.

Underretning

Denne rapport sendes til Anstalten for domfældte i Sisimiut, Kriminalforsorgen i Grønland, Direktoratet for Kriminalforsorgen og de indsatte i anstalten.

København, den 24-07-2013

Jørgen Steen Sørensen